REDACȚIUNEA, Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.— Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-korut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 bani pentru o publicare.— Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA" iese în fiecare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Dumineca 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 c., pe trei luni 6 coróne. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 87. Brașov, Vinerî-Sâmbătă 20 Aprilie (3 Maiŭ). 1902.

Când va fi esecutată legea...?

Atât Sașii cât și cei câțî-va Slovacî, carî la alegerile trecute s'au strecurat în dieta ungară, îșî întemeiază tótă construcția programului lor politic și cultural pe legea de naționalitate dela 1868, despre care se póte dice cu poetul german, că este ultima columnă, ce a mai rĕmas din ruine, dér și acésta e crepată și póte sĕ se prăbușéscă peste nópte.

Deputații sașî, de când cu discursul lui Lindner, cu terorisarea acestuia și a celor ce au sărit în apĕrarea lui și au căutat sĕ respingă învinuirile de nepatriotism, ce li-s'au aruncat în față Sașilor, n'au mai încercat de-a provoca discusiune asupra cestiunei esecutării legii naționalităților. Ei sunt mai pățițî și, pe cât numai se póte, se feresc de a-șî aprinde paie în cap.

Nou veniții deputațî slovacî însĕ au lansat deja de repețite-orî, cum am dice c'un avênt mai tineresc, fatala întrebare de ce nu se esecută legea dela 1868?

Și ce-au aflat ei? Ce li-s'a rĕspuns?

— Legea naționalităților nu-i făcută ca sĕ fie esecutată, ci numai ca sĕ fie interpretată în mod volnic, aci într'un fel, aci într'altul.

Atâta au aflat Slovacii, acesta este rĕspunsul ce li-s'a dat.

Décă au vrut sĕ scie de ce nu se permite înființarea de școle medii slovace, Wlassics ministrul școlelor le-a declarat categoric, că unde va vedé periclitată unitatea națională a statului, el nu va esecuta nici un cuvênțel din legea naționalităților. Ér Slovacul Rujak a rĕmas tot așa de încurcat, ca și mai 'nainte, asupra întrebărei: de ce nu se esecută dispozițiile legei dela 1868 în ce privesce învĕțămêntul public?

Décă au vrut sĕ scie de ce nu se esecută disposițiile favorabile dreptului de limbă al naționalităților ministrul de justiție Ploss le-au declarat, că legea amintită după părerea sa nu se mai póte adî interpreta așa, că tribunalele trebue sĕ priméscă dela părțî și acte, — carî sĕ nu fie scrise în limba maghiară, ci în limba maternă a acestora.

Va sĕ dică „esecutarea" este mai mult decât ilusoriă, este și rĕmâne un ideal pierdut. Cruda realitate este, că legea naționalităților n'a rĕmas decât obiectul a tot felul de incercărî și sforțărî de interpretare tendențiósă și ostilă popórelor pentru carî a fost adusă.

Au sĕ hotaréscă de aicî încolo directorii școlelor de stat maghiare și judecătorii dela tribunale, décă și cum trebue respectate și păzite interesele culturale și dreptul de limbă al națiunilor nemaghiare.

„Eu totdéuna am fost de părere", dise ministrul justiției către Slovacul Veselovsky, „că cestiunea limbelor este o cestiune judecătoréscă. Judecătoria are sĕ chibzuéscă în ce limbă are a primi actele. Pe calea administrației justițiare eu nu pot face nimic". Lucru curios, dér óre nu ministrul justiției are sĕ veghieze ca legea sĕ fie consciențios esecutată?

Ministrul Plosz merge însĕ și mai departe și, cum vĕdurăm mai sus, apróbă respingerea actelor înaintate la tribunale de către părțî în limbile nemaghiare.

Și tóte acestea le baséză ministrul justiției pe schimbările, ce le ar fi suferit în cursul timpului disposițiile respective ale legei naționalităților. De fapt n'a putut dovedi, că §§-ii 7 și 8 ai acestei legî prin carî se stabilesce, că părțile nemaghiare, acolo unde nu intervine un advocat, pot sĕ se foloséscă și de limba lor maternă în scris la judecătorii și au sĕ priméscă chiar resoluția în limba lor, au fost desființațî.

Dér cine mai întrébă adî décă prin anume disposiții s'au desființat unul séu altul din paragrafii legei? Destul, că în realitate este desființată tótă legea prin praxa și interpretarea celor dela administrația statului.

Și pe un asemenea fundament de nĕsip îșî așédă Sașii și Slovacii din dietă programul lor politic și cultural!

Nu mai scie omul ce sĕ facă, sĕ ridă orî sĕ plângă!

Delegațiunile. Lui *„Neue Freie Presse"* i-se scrie din Budapesta, că după declarațiile unui distins delegat maghiar, ședințele din ĕst-an ale delegațiunilor vor fi mult mai interesante, decât cele din sesiunea ultimă. Pe terenul politicei esterne desbaterea va fi dominată de raporturile Austriei față cu celelalte state ale triplei alianțe. Afară de acésta un obiect de vii discuțiunî vor forma diferitele cestiunî din Balcanî.

Tot acésta o afirmă și *„Dziennik Polske"*. Insușî faptul, că cavalerul *Jaworski*, președintele clubului polon din „Reichsrath", a refusat sĕ priméscă funcția onorifică de președinte a delegațiunei austriace, este un semn, că atitudinea delegaților polonî va suferi óre-carî schimbărî în cestiunea triplei alianțe.

Alegerile în Francia. „Agenția Havas" raportéză: Din 11,216,757 de alegĕtorî, și-au dat votul 8,863,727, dintre carî 5,198,193 pentru candidații republicanî și ministerialî, 3,352,895 pentru candidații antiministerilî, 312.639 voturî au fost anulate. — In Paris au reușit 17 antiministerialî (naționaliștî, antisemițî) și 5 (nu 15 cum s'a tipărit din greșélă în numĕrul trecut) ministerialî; 28 balotaje.

Negocierile de pace. După o pausă de câte-va dile, în Londra s'au rĕspândit érășî scirî optimiste despre pace. Scirî sosite din Africa-de-Sud la Londra spun, că mai multe trupe de burî ar fi primit condițiile englese. Intre acestea s'ar afla și trupa lui *Delarey*. — O telegramă din *Bruxella* afirmă însĕ contrarul. *Botha, Dewett* și *Delarey* au respins condițiile englese, tot așa și trupele lor. Acésta a făcut sĕ dispară și ultima speranță de încheiere a păcii.

Crisa pactului.

Am semnalat deja importantul comunicat, ce l'a adus oficiósa *„Montagsrevue"* cu privire la pactul austro-ungar. Comunicatul s'a publicat după conferența, ce au avut Dumineca miniștrii-președințî *Koerber* și *Szell*. Étă, mai pe larg, comunicatul oficiósei vienese:

„In casul de față nu póte fi vorba despre un nou pact, ci numai despre *modificarea* mai mult séu mai puțin a pactului esistent. Nu este adevĕrat, că ministru-președinte austriac a accentuat în ședința comisiunei pentru cvotă speranța, că tratările vor avé resultate corespundĕtóre. Prim-ministrul nostru privesce evenimentele *cu fórte puțin optimism*. E adevĕrată însĕ scirea, că guvernul austriac îșî dă serios silința, ca *tratările sĕ se încheie cât mai curĕnd*, orî cel puțin *sĕ se limpedéscă situațiunea*. Se pare, că am ajuns deja aicî, orî cel puțin vom ajunge în viitorul cel mai apropiat. Deunădî se cita vorba baronului de odinióră Lasser, că fie-care pact ungar înghite câte-un cabinet austriac. In privința acésta însĕ *lucrurile s'au schimbat*. Décă *imposibilitatea pactului va deveni un lucru clar*, atuncî nu va resulta de aicî demisionarea ministeriului, care pretinde séu care refusă pretensiunea, ci *vor veni la ordinea dilei tóte raporturile dintre cele doue state ale monarchiei* și probabil că *se vor face în ele schimbărî*, a căror esență abia décă mai póte fi dubiósă pentru cineva?"

Drept comentar la comunicatul acesta se póte considera vorbirea, ce a ținut'o despre pact ministrul de comerciŭ austriac br. *Call* în ședința dela 29 Aprilie a „Reichsrath"-ului. El dise, între altele, că e o *necesitate urgentă*, ca decisiunea asupra pactului sĕ urmeze cât mai curĕnd, într'un fel séu altul, fiind-că nesiguranța actuală este în orî-ce cas un rĕu mare.

O foie unguréscă îșî face observările la comunicatul din „Montagsrevue" și dice, că amenințările, ce cuprinde nu s'ar referi la Ungaria. Crisa și schimbarea ce o profețesce oficiosul austriac nu mai pot fi — dice — dubióse înaintea Ungurilor din acel punct de vedere, că o crisă a pactului nu póte merge pe socotéla Ungariei în ce privesce independența ei constituțională.

O scrisóre a ministrului italian Nasi.

Ministrul instrucțiunei publice al Italiei a adresat domnului L. Bolcaș la Viena următórea scrisóre:

Roma, 22 Aprilie 1902.

Ministeriul Instrucțiunei.

Stimate Domnule!

In numele secțiunei italiene a societății „Corda Fratres", Vĕ trimit D-vóstrĕ și colegilor D-vóstrĕ cele mai vii mulțumite pentru cordiala manifestațiune de simpatie, pe care studenții românî au binevoit a o face studenților italienî cu ocasiunea primului lor congres național.

Binevoițî a Vĕ face interpretul acestor sentimente pe lângă secțiunea română a societății „Corda Fratres", cu care ne împreună *tradițiunî neuitate și legăturî indisolubile de simpatie.*

Primițî, stimate Domnule, espresiunea deosebitei mele considerațiunî

ss. *Dr. N. Nasi.*

Din dieta ungară.

In ședința dela 30 Aprilie s'a continuat desbaterea budgetului ministeriului de „honvedî".

Dintre discursurile rostite remarcăm pe acela al guralivului din stânga estremă *Rakosi* Victor, care s'a făcut faimos de când cu atacurile lui împotriva Sașilor. El a dis între altele:

Ministrul de honvedî ar puté spune „adevĕrul" în cercurile mai înalte, ar puté sĕ dea acolo deslușirî, că dinastia nu póte fi împĕrătéscă *germană*, căcî Hohenzollernii au secuestrat deja titlul acesta; nu póte fi împĕrătéscă *slavă*, căcî Romanovii au întrecut'o. Urméză dér, că dinastia trebue sĕ-șî baseze puterea pe singura națiune, care nu e nicî germană, nicî slavă, și care numai națiunea *maghiară* (!) póte fi. E un *curiosum* al istoriei universale ceea-ce se întêmplă la noi, ca de dragul unei dinastii o națiune se învețe nemțesce, în loc ca dinastia sĕ învețe ungurèsce de dragul națiunei. *Maghiarisarea este un interes al dinastiei și armatei.* In timp de 30 de anî vor fi în Austria raporturî de așa fel, încât afară de Nemții propriu dișî, nimenî nu va mai sci nemțesce, nicî Cehii, nicî Italienii, nicî Slovenii, nicî Polonii. In contra unei armate cu limba maghiară însĕ nu se pot face obiecțiunî nicî din punct de vedere de naționalitate...

Vorbesce apoi de cheltuelile militare, carî se fac de dragul triplei alianțe. Rolul Ungurilor în alianța acésta se asémĕnă cu rolul omului sĕrac, care ajungĕnd în societatea domnilor e silit a cheltui mai mult decât are. De dragul triplei alianțe ne despoiem poporul, când nu sunt banî nicî pentru scopurile proprii. Ungaria se îngrijesce de siguranța Germaniei, pe când Germania, în frunte cu genialul ei împĕrat, cucerесce lumea întrégă pentru industria și comerciul ei. Și care este recunoscința? Agitațiunile uniunei „Alldeutsch" care infectéză pe Șvabii din Ungaria. Uniunea acésta și „Schulverein"-ul au votat 200,000 mărcî pentru apĕrarea germanismului în Austria și Ungaria.

Korodi Lutz: S'a desmințit.

Rakosi V.: Nu-i adevĕrat, nu s'a desmințit. In astfel de casurî ministrul de honvedî ar puté sĕ-șî validiteze influența, ar puté sĕ spună Germaniei, că numai până atuncî Ungurii îi pot fi aliațîългурî, până când *hegemonia în Ungaria va fi în mânî maghiare.* Nu votéză budgetul.

Ministru br. *Fejérvary* Geza spune, că interesul Ungariei pretinde, ca dimpreună cu Austria sĕ susțină o armată mare și respectabilă. In dată-ce ar fi vorba de organisarea unei armate maghiare separate, *Ungaria ar deveni un stat mic, fără greutate în concertul europén.* Partidul independent face politica omului, care dă cu capul de părete. Nu se póte contesta, că honvedimea se conduce în spirit maghiar. Toțî cei ce trăesc aicî, sĕ iubéscă patria lor în cadrele ei marî, sĕ fie mândri, că-s Maghiarî, Polonî, Cehî, dér sĕ se acomodeze marilor cadre.

Eötvös B.: Nu esistă patrie cehă.

Br. *Fejervay*: Boemia esistă, décă nu vrețî chiar s'o ștergețî din hartă.

Rakosi: O Boemie de drept public nu esistă.

Br. *Fejervary*: N'am vorbit în privința dreptului public. Prima datorie a soldatului este sĕ-șî iubéscă patria, sĕ-șî

venereze regele, căcĭ celelalte urmézĕ dela sine... Eu nu germanisez honvedimea, corespondez însĕ cu ministrul de rĕsboiŭ în limba germană... Vorbind de şcólele de cadeţĭ, rógă opoziţia sĕ nu *agiteze* mereu în contra limbei de instrucţie germană. Inţelege, ca flăcăul din Hortobágy sĕ nu voĕscă a învĕţa nemţesce; dér domnii sciu, *cât de necesară e o limbă streină*. (Strigărĭ: Nu însĕ cea germană!)

Rátkay L.: Nu merge ca în parlamentul maghiar, sĕ se batjocurĕscă astfel limba maghiară.

Eötvös B.: Mână apa pe móra împĕratului Wilhelm când vorbesce aşa. *Acuşĭ Hohenzollernul o sĕ vină şi aicĭ.*

Br. *Fejervary:* Respect profeţilor.

Rakosi V.: Pentru cine germanisaţĭ? Pentru dinastia Hohenzollern?

Br. *Fejervary:* Combate ideia serviciului de doi anĭ în armată şi observă, că *pe Ungur cu greu poţĭ sĕ-l obicinuescĭ la disciplină*. Asigură pe Rakosi, că are curagiul de a-şĭ spune părerile la locurile mai înalte. Rakosi a ḑis, că de dragul dinastiei o naţie întrégă trebue sĕ înveţe nemţesce. Aşa ceva n'am mai auḑit; orĭcine învaţă nemţesce pentru-că aşa-i cere interesul; dér şi membrii din dinastie vorbesc unguresce... A mai întrebat Rakosi, că ce va fi în Austria peste 20 de anĭ. Sciu eu? Aveţĭ obiecţiunĭ şi în contra imnului *„Gotterhalte“*.

Kubik B.: Cum nu, când în sunetele acestui imn mulţĭ au fost duşĭ la spânḑurătóre!

Br. *Fejervary:* Am aicĭ textul imnului. Ce ar fi de obiecţionat contra lui?

Krasznay F.: Noi vom traduce pe nemţesce cântecul luĭ Rakoczy.

Br. *Fejervary:* Ce privesce melodia, eu nu cunosc alta mai frumósă în întrégă lume.

Endrey Gy.: Se póte, dér aicĭ sĕ nu ni-o cânte.

Rakosi V.: Frumósă melodie, dér rea politică.

Br. *Fejervary:* Fie-care o ascultă după cum îĭ este auḑul... Sfîrşesce prin a spune, că obiecţiunile, ce se fac faţă de tripla alianţă, nu sunt întemeiate. Alianţa acésta e bună şi salutară.

Conferinţa învĕţătorilor.

rom gr. or. din districtul Braşovului (*protopopiatele: Braşov şi Treiscaune.*)

Braşov, 18 Aprilie st. v.

Conform convocatorului acestei conferinţe aḑi, în 18 Aprilie st. v., s'a sĕvĕrşit în biserica Sf. Nicolae din Braşov-Scheiŭ un parastas în memoria binefăcĕtorilor şcólei nóstre şi a învĕţătorilor decedaţĭ din acest district. La parastas au luat parte aprópe toţĭ învĕţătorii convocaţĭ; a slugit d-l părinte Dr. *V. Saftu*.

Şedinţa I. (10½ a. m. — 1 p. m.)

După parastas ne-am întrunit în sala festivă a gimnasiului rom. gr. or. din loc. Aicĭ d-l comisar consistorial Dr. *V. Saftu* a deschis conferinţa, făcĕnd în frumosul sĕu cuvênt de deschidere o reprivire asupra activităţiĭ nóstre de 5 anĭ, vorbind despre programul, după care a lucrat conferinţa nóstră până acum, pe care urmându-l şi de aci înainte ne vom folosi nouĕ şi urmaşilor noştri şi ne vom uşura considerabil munca, la care suntem angajaţĭ şi amintind în fine, că, după programul statorit, în acest an ne ocupăm cu sciinţele naturale, carĭ în şcólele nóstre în cea mai mare parte, décă se propun, atuncĭ acésta se întêmplă în mod de tot superficial şi iraţional. — Conferinţa l'a întîmpinat cu vii „sĕ trăiĕscă“.

Se constitue biroul, alegêndu-se de notarĭ d-nii *R. Frateş* şi *N. Stoicovici*, ér de bărbaţĭ de încredere d-nii *I. Dariu* şi *I. Vătăşan*.

După cetirea apelului nominal, d-l preşedinte salută ca óspeţĭ ai acestei şedinţe pe d-nii G. Urdea, Ios. Maximilian, şi G. Dogar, parochĭ, N. Sulică şi D. Lupan, profesorĭ, I. Lengeru, advocat şi R. Verzea, paroch.

D-l I. Vătăşan, dir. în Braşov, ţine prima lecţie practică din sciinţele naturale cu anul I şi II de şcólă: „Vaca, intuiţiune“. Anii III, IV, V şi VI îĭ ocupă în scris.

Conferinţa ia act de ţinerea lecţiei. Cu acestea şedinţa sĕ închee.

Şedinţa II. (3¼ — 4½ p. m.)

D-l Zenovie Popovicĭ, înv. în Săcele, îşĭ cetesce disertaţia: „Importanţa şi direcţia practică a sciinţelor naturale în şcóla poporală,“ temă lucrată cu multă cunoscinţă de causă şi cu mare îngrijire. — Conferinţa îĭ aduce mulţumită protocolară.

Cu acestea şedinţa II se închee, anunţându-se proxima şedinţă pe mâne (Vinerĭ, 19 l. c. a. c.) la 8 óre a. m.

R.

SCIRILE DILEI.

— 19 Aprilie v.

Junii. Tradiţionalele serbărĭ ale junilor s'au ţinut şi anul acesta cu pompa obicĭnuită. Cu deosebire frumos a fost cortegiul junilor călărĭ, carĭ au coborît Mercurĭ după amiaḑĭ „Dintre Pietri“ şi au defilat pe dinaintea capelei din Gróverĭ în mijlocul unei enorme asistenţe de public. Aicĭ era postată musica militară, care a salutat cortegiul cu câte-va cântece naţionale. In faţa capelei junii au cântat „Christos a înviat“ şi au pronunţat obicĭnuitele urărĭ. Pĕcat, că timpul n'a fost tocmai favorabil, cerul era înorat şi ploua mĕrunt cu intermitenţe. Cortegiul călăreţilor, carĭ după apreciarea nóstră era compus din vr'o 140 junĭ, era urmat de-o lungă serie de trăsurĭ.

Nou protosincel. In cursul sfintei liturghii a Învierii de Duminecă, I. P. S. Sa metropolitul I. Meţianu a înaintat la rangul de *protosincel* pe directorul seminariului „Andreian“ din Sibiiu, d-l Dr. *Eusebiu Roşca*.

Cununie. Domnul *Dr. V. Popovici* din Bucuresci, fiul d-lui B. Popovici din Haţeg, se va cununa în ḑiua de 21 Aprilie v. la órele 9 séra în biserica Domniţa Bălaşa din Bucuresci cu domnişóra *Maria D. Brătianu*. — Adresăm tinerei părechĭ căldurósele nóstre felicitărĭ!

Logodnă. D-şóra Mariţi *Oniţiu* s'a logodit cu d-l Nicolau *Radu*, comptabil comitatens, Sibiiu.

Pentru masa studenţilor românĭ din Braşov au întrat dela d-l George *Chelariu*, dirigentul de studii al şcólei reale române gr. or. din Braşov, *20 cor.* din ocasia ḑilei sale onomastice de Marţĭ. Primĕscă marinimosul donator cele mai vii mulţămite. — *Direcţiunea şcólelor medii gr. or. române din Braşov.*

Disordine în Rusia. *„Politische Correspondenz“* află din Petersburg, că ministrul de interne Plehve se află la Moscova, unde discută cu autorităţile de acolo asupra mijlocului de a-se potoli grevele şi a-se restabili linişcea. Se va duce apoi la Charkow, la Pultava şi la Kiew, spre a studia agitaţiunile ţĕrănescĭ, carĭ cresc din causa miseriei. Ţĕranii, excitaţĭ de agenţĭ revoluţionarĭ, jăfuesc casele bogaţilor, dărîmându-le. Şĕse-ḑecĭ de vile au fost dărîmate în jurul oraşului Pultava şi douĕ-ḑecĭ de pe lângă oraşul Charkow. Se crede, că ministrul Plehve va destitui mai mulţĭ funcţionarĭ. — Ḑiarul parisian *„Liberté“* primesce din Petersburg vestea, că Ţarul Nicolae ar vré sĕ acorde Rusiei o Constituţie asemănătóre aceleia elaborate de Loris Melikoff.

Arme confiscate. „Neue Freie Presse“ află, că guvernul bulgar a confiscat la graniţa dinspre Turcia patru-ḑecĭ de mii de arme de foc. Continuă în tótă Bulgaria perchisiţiunile pe la particularĭ, secvestrându-se tóte armele.

Procesul Musolino. Am publicat tómna trecută descrierea faptelor lui Musolino, vestitul brigand din Calabria, care aprópe trei anĭ a fost căutat de poliţiştĭ şi gendarmĭ fără succes, până-ce în urmă din întêmplare căḑù în mânile gendarmilor. Procesul lui se judecă acum în faţa juraţilor din Lucca (oraş cu 68.000 l.) şi durĕză deja mai bine de-o sĕptĕmână. Musolino recunósce tóte crimele, ce i-se imputĕ, şi ia asupra sa tótă rĕspunderea, susţine însĕ, că a comis omorurile parte în legitimă apĕrare, parte din rĕsbunare şi nicĭ-odată n'a asasinat cu viclenie. Despre fuga lui din temniţă, unde era condamnat pe 21 anĭ, spune, că a fost ajutată de Christos. Este evident, că Musolino este un exaltat, care ne dă o idee despre modul de cugetare al Calabresilor. Juraţiĭ stau de alt-fel ca fermecaţĭ şi sugestionaţĭ de faimosul bandit. Când acesta rîde, arĕtându-şĭ frumoşii dinţĭ, rîde şi juriul şi publicul, când plânge, lăcrimĕză şi publicul, ér când se încruntă trece prin toţĭ un fior, ca un curent electric.

Scrisorile pentru strĕinătate. In timpul din urmă o mulţime de scrisorĭ, ce se trimit în strĕinătate, din causa neorientării publicului nu sunt francate suficient. Oficiul poştal din localitate aduce decĭ prin acésta la cunoscinţa publicului următórele: Taxa unei scrisorĭ comune până la greutatea de 20 gr. în Austria, Bosnia şi Herţegovina şi Germania 10 banĭ, ér până la greutatea de 250 gr. în aceleaşĭ ţĕrĭ, — 20 banĭ. In Serbia şi Montenegro pentru 15 gr. câte 10 banĭ. In România circulaţie limitrofă — teritorul de dincóce de Mureş — pentru 15 gr. 10 banĭ, de alt-fel 25 banĭ. In Elveţia pentru 20 gr. 25 banĭ. In tóte celelalte ţĕrĭ pentru 15 gr. 25 banĭ.

Accident pe căile ferate. Lunĭ după amiaḑi trenul, ce mergea dela Bihar-Püspöki spre Oradea-mare a călcat la cantonul Nr. 2 în aprópiere de Oradea-mare o trăsură, în care erau trei persóne. Douĕ persóne muriră pe loc, a treia suferi grave lesiunĭ. Unul din ceĭ călcaţĭ era Mihail Bene din Santău, numele celor-lalţĭ încă nu s'a putut constata. Ómenii, fiind turmentaţĭ de beutură, ridicaseră singuri bariera, provocând ast-fel catastrofa.

Un arestant militar graţiat. Din închisórea militară din Arad a fost eliberat ḑilele acestea un arestant, care fusese condamnat la închisóre pe viĕţă. Se chĕmă Ludovic Váradi şi este deja de douĕ-ḑecĭ de anĭ în arest. Pe timpul ocupaţiunii bosniace a fost osândit, conform dreptului statarial, pentru un delict neînsemnat la acéstă grea pedépsă. Sentinţa i-s'a publicat în anul 1882 şi atuncĭ a fost internat în fortărĕţa din Arad. Deóre-ce în decurs de 20 de anĭ a avut o purtare esemplară şi a lucrat cu sîrguinţă, s'a înaintat Majestăţiĭ Sale o petiţiune de graţiare. Ca rĕspuns la acéstă petiţiune urmă graţiarea şi Váradi a fost imediat pus pe picior liber. Váradi a eşit sĕnĕtos din temniţă şi a plecat îndată la locul sĕu natal. In timpul arestului a învĕţat împletitul de coşurĭ, care-i aduse un câştig de 200 coróne.

Nouĕ legăturĭ telefonice. Cu ḑiua de 1 Maiŭ se deschide comunicaţie telefonică între Budapesta şi Baden, Bielitz-Biala, Franzensbad, Karlsbad, Krakau, Lemberg, Linz, Marienbad, Olmütz, Pilsen, Reichenberg, Salzburg, Teplitz, Tetschen, Vöslau, Wiener-Neustadt. Taxa unei convorbirĭ de 3 minute 4 cor.

Un profesor — escroc. Se scrie din Lugoş: Joia trecută poliţia din Lugoş a arestat pe un bărbat din cercurile cele mai bune sociale. Acest bărbat este profesorul gimnasial Carol I. Haulik, care venise nu de mult în Lugoş, spre a-şĭ continua escrocheriile, cu carĭ se produsese şi în alte oraşe. Haulik, care era elegant îmbrăcat şi avea maniere alese a sciut sĕ-şĭ facă întrare în cele mai bune familii unde sub diferite pretexte estorca sume mai marĭ sĕu mai micĭ. Căpitanul poliţiei Prohaska l'a citat la poliţie, unde a eşit la ivélă, că Haulik era curentat pentru asemenea delicte. Arestatul a dat la proces verbal, că în urma unor nenorocirĭ, a ajuns pe căi greşite şi că a mai fost deja pedepsit de douĕ orĭ pentru înşelătoriĭ. Haulik fù dat pe mâna procurorului.

Ce póte suporta stomacul unuĭ ţigan. Cetim în „D. T. F. U.“ din Timişóra: Nu de mult a fost îngropat în imprejurimile oraşului nostru un porc perit de-o bólă epidemică. Acésta o observà tinĕrul ţigan Ştefan Klipus, desgropă porcul şi parte-l consumă cu familia, parte-l vêndù. Poliţia fù încunosciinţată despre acésta şi a dat în judecată pe ţigan pentru călcarea regulelor veterinare.

Catastrofă într'o mină. In ḑiua de 30 Aprilie s'a întêmplat într'o mină din Aussig (Boemia) o esplosiune. Şĕse lucrătorĭ şi-au găsit mórtea, unul este în agonie, ḑece sunt grav răniţĭ.

Cel mai mic microb. In facultatea din Buenos-Ayres s'a descoperit cel mai mic microb visibil până acum. Trebue un microscop, care sĕ mărĕscă de 1500 de orĭ spre a-l puté vedé. Microbul se găsesce în abcese la viţeii şi viţelele din Africa-de-Sud, carĭ se bolnăvesc de epizootia numită *manquea* şi care se manifestĕză prin paralisia unui picior.

5. **Efect sigur vindecător.** Toţĭ aceia, carĭ sufer de nemistuire, lipsă de apetit, sĕu stomacul nu le funcţionĕză regulat, pot conta la vindecare sigură în scurt timp prin folosirea cunoscutelor *prafurĭ seidlitz ale lui Moll*. Preţul unei cutii 2 cor Se trimite ḑilnic prin postă cu rambursă, de farmacistul Moll, liferantul curţii din Viena Tuchlauben 9 In farmaciile din provincia sĕ se cérá preparatul A. Moll, provĕḑut cu marca de contravenţiă şi subscriere.

O carte englezéscă*)

Am anunţat deja apariţia cărţiĭ lui Bannister, care se ocupă de cucerirea jidovéscă. Dăm acum câte-va pasage din ea:

Ni-se asigură adesea, că cămătarii, sperjurii, jăfuitorii de ómenĭ, intemeiătorii de societăţĭ, falitiĭ, găzduitorii averilor furate etc. nu sunt exemplarele frumóse ale rasei semitice, şi că adevĕraţii representanţĭ ai luĭ Israil sunt acei puţinĭ, carĭ îşĭ câştigă pânea în mod cinstit, frecuentĕză regulat sinagoga, se abţin de gustarea carnei de porc, contribue pentru scopurĭ filantropice jidovescĭ şi peste tot se pórtă ca ómenĭ onorabilĭ şi civilisaţĭ. Nu scim însĕ cum vine, că cea mai mare parte din fórte puţiniĭ Evrei, la carĭ s'ar puté potrivi descrierea din urmă, se identifică cu enorma majoritate a primei clase şi cu mişcarea sionistică, esprimându-şĭ dorul ferbinte de a-şĭ scutura praful englesesc de pe picióre şi de a emigra în Palestina. De aicĭ trebue sĕ tragem conclusiunea, că singurii Evrei, carĭ în urma caracterului lor destul de bun, ar pute fi tolerațĭ ca cetăţenĭ, sunt tocmai aceia, carĭ tind a rĕmâne strĕinĭ. Aceştĭ ómenĭ, se înţelege, au dreptul cu desĕvĕrşire legal, de a fi tot aşa de strĕinĭ în sentimente, cum sunt în rasă şi religiune, însĕ n'ar trebui sĕ le permitem sĕ trăiĕscă în mod luxurios dela poporul engles, sĕ participe la alegerile nóstre şi sĕ scótă ḑiare politice. Un Frances, Rus, Italian sĕu German, care ar rĕmâne strĕin în sentimente şi acomodare, n'ar avé obrăznicia a o face acésta. Décă ar rĕmâne în cugetare şi simţire strĕin, atuncĭ cel puţin ar avé bunăcuviinţa a-şĭ ţine nasul departe de politica nóstră.

Abstrăgênd de aceea, că locuitorii noştri evrei vor fi şi vor rĕmâné pururea cu desĕvĕrşire strĕinĭ în sentimente, nu esistă Engles, care sĕ obiecteze ceva în potriva pretinsei lor dorinţe, de a-se întórce în ţéra străbunilor lor. Inainte de alegerile generale dela 1900, sioniştiĭ trimiseră o circulară fie-cărui candidat cu întrebarea, décă e favorabil dispus faţă cu mişcarea sionistă. Pe cât sciu eu, n'a fost nicĭ un candidat engles, care sĕ nu fi consimţit din tótă inima la acésta. O nu, Englesii într'adevĕr n'au nimic de obiectat contra „dorului“ Evreilor de a-se întórce în Palestina. Majoritatea indigenilor noştri ar fi chiar fórte plăcut atinsă,

*) I. Bannister, „England under the Iews“.

décă acest „dor“ ar fi cu 900 procente mai puternic.

Adunărĭ entusiaste în favorul mișcării sioniste se țin mereu atât în Anglia, cât și pe continent, însĕ singurii entusiaștĭ ai ideei, ca fie-care sionist se plece imediat la „Sion“, par a fi esclusiv numai cei ce aparțin rasei „păgâne“, a „gom“ilor. O țéră, în care nu esistă legĭ severe contra camătăriei cu 200%, contra aplicării fetelor de câte 16 anĭ la muncă de 16 óre pe di, trebue sĕ aibă o putere atractivă colosală pentru fiiĭ lui Israel. Și cu tótă convingerea, că este datoria fie-cărui „convertit“ de a pleca imediat la Sion, copiiĭ lui Israel, nu manifestă o grabă prea mare, pentru a-șĭ începe odată exodul. Inainte de a se despărți de stabilimentul lor bine mirositor de jupuitorĭ, de a-șĭ desființa afacerea proventuósă de împrumut pe amanete, séu de a-și desface filantropicul institut de credit, iau decisiunea de a mai suspina încă puțintel sub „jugul păgân“.

Trebue sĕ mărturisim, că viéța de colonist pionier, pentru un jidov nu este prea ademenitóre. Este prea multă muncă grea și prea multă abstinență împreunată cu așa ceva. Inainte de a emigra într'o țéră nouă, fiiĭ lui Israel prefer sĕ aștepte până vor face „goim“ii munca de pionierĭ. Palestina este o țéră sĕracă și sioniștii nu sunt așa de proștĭ, ca sĕ-șĭ închipue, că vor puté trăi acolo înșelându-se unii pe alții cu giuvaerurĭ false, haine vechĭ séu țigărĭ de havana cu 2 pence, orĭ înființând societățĭ putrede, publicând jurnale financiare mituite séu împrumutându-șĭ unul altuia banĭ cu 50%.

S'a afirmat de multe-orĭ, că Jidovii sunt creatorĭ, ce prosperéză în mod uimitor, așa că țéra care se liberéză de presența lor, în scurt timp ajunge la decadență. Sĕ vedem faptele: Marokko, Turcia, Rusia, Polonia, Austro-Ungaria, unde trăiesc 75% a tuturor Jidovilor, se scie, că sunt țĕrĭ sĕrace, pe când Britania, Statele-Unite, Francia, unde până mai deunădĭ erau relativ puținĭ jidovĭ, sunt țĕrile cele mai bogate și mai prospere. Decă eliminarea Semiților este de ajuns pentru a ruina o națiune, cum se face, că Rusia și România au început sĕ facă progrese frumóse materiale, de când au început sĕ scótă pe Jidovĭ? Ei se refer la Spania. Dér cine crede, că decadența puterii și prosperării Spaniei, s'ar puté atribui alungării jidovilor? S'ar puté atribui acésta chiar așa alungării Țiganilor, orĭ sĕrăcia Irlandei s'ar puté atribui împrejurării, că Sf. Patriciu a eliminat de acolo șerpii.

Producțiunĭ și petrecerĭ.

Inteligența română din Avrig învită la concertul ce-l va da cu binevoitorul concurs al unui grup de clericĭ din Sibiiŭ Marțĭ, în 23 Aprilie (6 Maiŭ) 1902 în diua de Sf. George, în sala hotelului comunal din Avrig. Taxa de intrare de persónă: locul I. 1 cor. 20 banĭ, locul II. 80 banĭ; de familie (din 3 membrĭ): locul I. 2 cor. 50 banĭ, locul II. 1 cor. 80 banĭ. Venitul curat se va adăuga la fondul „George Lazar“ Suprasolvirĭ sĕ primesc cu mulțumită și se vor cuita prin diare. NB. Sala e provĕdută cu ventilație, și va fi bine luminată, de mâncărĭ și beuturĭ bune îngrijesce comitetul.

— *Inteligența română din Zlatna* va arangia o producțiune musicală declamatorică împreunată cu dans, cu binevoitorul concurs al unui grup de pedagogĭ ai Semin. „Andreian“ din Sibiiŭ, Dumínecă în 21 Aprilie (4 Maiŭ) 1902 (Dumineca Tomii) în pavilonul hotelului com. din Zlagna. Inceputul precis la $7^1/_2$ óre séra. Prețul de intrare: locul I 2 cor., locul II. 1 cor. 50 fil., locul III. 1 cor. Venitul curat e destinat pentru procurarea de recuisite învĕțămêntului pentru șcóla gr.-or. din Zlagna. Suprasolvirile se vor cuita pe cale diaristică.

— *Reuniunea română de cânt și musică din Lugoș* arangiază din incidentul visitei Societății musicale „Doina“ din Turnul-Severin Lunĭ, în 22 Aprilie (5 Mai) și Marțĭ, în 23 Aprilie (6 Mai) 1902. Concert sub conducerea d-lui Vidu și I. St.

— *Corul plugarilor românĭ din comuna Beregseu* (cott. Timiș) arangéză în diua de sfântul Georghe séra (la rugă) la 6 Maiŭ (23 April) a. c. sub conducerea înv. G. Subu un concert împreunat cu teatru și joc. Venitul curat este destinat fondul corului. In pausă sĕ ve juca: pentru „Călușarul“ „Bătuta“ și „Sêrba.“

Literatură.

„Revista Economică Română“. Sub titlul acesta apare în Bucurescĭ o nouă revistă economică, redactată în trei limbĭ: română, francesă și germană. Director D-l Stelian Ionesc. Nr. 1 dela 24 Aprilie are următorul sumar: Către cititorĭ. Industrie: Legea meseriilor, de Stelian Ionescu; Industria nóstră de petrol; Industria carboniferă în România; Pescăriile Statului; Ultima cotă a acțiunilor de petrol. Agricultură: Ancheta agricolă; Agricultura și industria română în fața modificărilor tarifare dela 1903; Buletin agricol; Ultimul curs de cereale; Buletin de prețurile produselor române pe piețele strĕine. Finanțe: Finanțe Române de I. P; Banca Națională a României — Situațiune sumară; Cota oficială a Bursei din Bucurescĭ; Cota schimbului; Taxa scomptului oficial intern și extern: Cursul efectelor române la bursele strĕine. Statistică: Situațiune sĕptĕmânală a Băncilor de emisiune europene. Informațiunĭ și Corespondențe din Anglia, Belgia, Italia, Turcia. România: Informațiunĭ; Societățĭ și Băncĭ române; Jurisprudența română. Paulian.

Abonamentele se fac numai cu începere dela 1 ale lunilor Aprilie, Iulie Octombre și Ianuarie. Administrațiunea va considera ca abonațĭ pe toțĭ aceia, carĭ vor primi două numere consecutive. In cas de refus, se face rugăminte a se înapoia numĕrul primit în bună stare. Revista apare în fie-care Joi și costă pentru România pe un an 20 Lei, pentru strĕinătate 40 francĭ. Administrațiunea, Bucurescĭ pasagiul Villacros.

ULTIME SCIRI.

Londra, 1 Maiu. O vie impresiune a produs aicĭ o telegramă a lordului *Wolseley*, trimisul regelui Eduard în Africa-de-Sud, telegramă care anunță, că *tratările de pace s'au rupt din nou* Rĕsboiul va continua, de óre-ce șefii Burilor sunt intrasigențĭ asupra punctului relativ la independență.

Constantinopol, 1 Maiŭ. Numerόse detașamente de trupe vor fi trimise pe frontiera macedo bulgară. Valii au cerut întăriri pentru a puté reprima invasiunile bandelor revoluționare, carĭ întroduc balotarĭ cu arme. Pe la afiliații comitetelor macedonene dilnic se confiscă însĕmnate cantitățĭ de arme.

„ALBINA“ institut de credit și de economii
Filiala Brașov.

Conspectul operațiunilor în luna lui Aprilie 1902.

Intrate:

Numĕrar cu 1 Aprilie 1902	cor.	19,126·67
Depunerĭ spre fructificare	„	190,052·01
Cambii rescumpĕrate	„	251,526·51
Conturĭ curente	„	28,397·12
Imprumuturĭ pe efecte și alte împrumuturĭ	„	82,992·90
Imprumuturĭ pe producte	„	100.—
Monetă	„	4,760·86
Comisiunĭ, cupóne și efecte	„	52.040·32
Băncĭ	„	65,781·05
Interese și provisiunĭ	„	31.454·64
Diverse	„	9,668·52
	cor.	735,900·60

Eșite:

Depunerĭ spre fructificare	cor	124.335·72
Cambii escomptate	„	363,729 42
Conto curent	„	12,272·26
Imprumuturĭ pe efecte și alte împrumuturĭ	„	32.621·—
Monetă	„	6,636·04
Comisiunĭ, cupóne și efecte	„	19,477·04
Interese și provisiunĭ	„	704.66
Spese și salare	„	4.042·62
Băncĭ	„	72,345·37
Diverse	„	79.010·80
Numĕrar cu 30 Aprilie 1902	„	20,725,67
	cor.	735,900·60

N. P. Petrescu m. p. dirigent. **C. Aisĕr** m. p. cassar.

Iosif Oncioiŭ m. p. contabil.

NECROLOG. Inconsolabilele familii: Vasile H. Hâncu, soț; Gheorghe și Veronica Bădilă, părințĭ; Maria T. Hâncu, sócră, Gheorghe Hâncu, cumnat; Gheorghe și Profira Theodoru, Emilian și Ecaterina Christescu, unchĭ și mătușe; Dumitrie Christea, Gheorghe, Valente, Eronim, Petre și Cornelia Petrovicĭ, verĭ, etc. au durerea a vĕ anunța încetarea din viață a prea iubitei și scumpei lor **Cornelia V. Hâncu**, născută Bădllă, în etate de 24 anĭ, decedată în diua de 18 Aprilie a. c. orele 11 a. m. Și vĕ rógă sĕ bine-voițĭ a asista la ceremonia funebră, care va avé loc Duminică 21 Aprilie, în Cimitirul „Sf. Vinerĭ,“ orele 2 p. m.; cortegiul funebru va porni din Str. Popa-Tatu 86. (Bucurescĭ.)

Economie.

Astădĭ publică Banca generală ung. de credit (Ungarische Allgemeine Creditbank) conversiunea obligațiilor statului ung. de $4^1/_2$% contra-rentă reg. ung. cu 4% liberă de dare.

Se face conversiunea a

$4^1/_2$% Imprumutul căilor ferate ung. de stat din anul 1889 în aur.

5% Obligațiile emise pentru rĕscumpĕrarea acțiilor căilor ferate ung. de ost din anul 1876.

$4^1/_2$% Imprumuturile de prioritate reunite a căilor ferate ung. din anul 1888.

$4^1/_2$% Imprumutul căilor ferate de stat ung. din anul 1889 în argint.

$4^1/_2$% Obligațiile regaliilor ung. de cârciumărit.

In schimbul acestora se emit 4% rentă nouă în cor. în sumă de 1,087,470.000 corόne.

Obligațiile, precum și cupónele atașate lor sunt scutite de tóte timbrele ung., de taxele și dările ung. esistente, și li-se asigură și pentru viitor deplina scutire de timbre, taxe și dărĭ.

Detentorii obligațiilor pot incasa interesele scadente la 1 Iunie și 1 Decemvrie a fie-cărui an:

La *Cassa centrală de stat reg. ung.* și la *Cassa de stat reg ung.* în Budapesta, *Cassa de stat reg.* în Agram, precum și la tóte *oficiile de dare reg. ung.*

In Budapesta la: *Ungarischen Allgemeinen Creditbank, Ungarischen Boden-Credit-Istitute, Pester Ersten Vaterländischen Sparcassa-Verein, Ungarischen Escompte- und Wechslerbank, Pester Ungarischen Commercialbank, Ungarischen Bank fur Industrie und Handel A.-G.*

In Viena la: *Bankhause S. M. v. Rothschild, K. K. privilegirten Oesterreichischen Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe, K. k. privilegirten allgemeinen österreichischen Boden-Credit-Anstalt* și *Union-Bank*, precum în Berlin, Frankfurt a M., Hamburg, Paris, Bruxella și Amsterdam.

Detentorilor de obligații, carĭ se convertéză, li-se oferă schimbul cu următórele condiții:

1. Schimbul se póte efectua dela 30 Aprilie până în 10 Maiŭ.

2. Locul de schimb în țĕrile corónei ung. sunt:

In Budapesta la: *kon. ung. Staats-Central-Cassa* (Finanzministerial-Palais), *kon. ung. Staats-Cassa* (Zollamt) și la tóte oficiile de dare reg. ung.

Mai departe în Agram: die *kon. Staats-Cassa*, precum și oficiile de dare Essegg, Gospic, Ogulin, Pozega, Varasdin și Vukovár, precum în Budapesta: *kon. ung. Postsparcassa, Ungarische Allgemeine Creditbank.*

3. Obligațiile, ce vin la conversiune se primesc în plată cum urméză:

a) $4^1/_2$% *Imprumutul căilor ferate de stat ung. din anul 1889 în aur*

pentru fie-care 100 fl. în aur capital nominal cu flor. în aur 100.50

împreună cu $4^1/_2$ interese dela 1 Febr. 1902 până 30 Ian. 1902 . 1.87^5

la olaltă fl. aur 102.37^5

a k. 238.10 pentru 100 fl. în aur, cu . . . . K. *243.75*

b) 5% *obligații pentru rĕscumpĕrarea acțiilor călei ferate ung. de Ost din an. 1876*

pentru fie-care 100 fl. aur capital nominal . . . . cu fl. aur 100.50

împreună $4^1/_2$ interese (5% minus 10% dare de venit) dela 1 Ian. până 30 Iunie 1902 . . cu fl. aur 2.25

la olaltă fl. 102.75

a k. 238.10 pentru 100 fl. în aur cu . . . . K. *244.65*

c) $4^1/_2$% *împrumutul de priorităţĭ reunite a căilor ferate ung. din anul 1888*

pentru fie-care 100 Mărcĭ D. R. W. Capital nominal cu . . M. 100.—

împreună cu $4^1/_2$ interese dela 1 Ian. până 30 Iunie 1902 . . . . 2.25

la olaltă M. 102.25

a. K. 117.60 pentru 100 Mărcĭ cu . . . . *k. 120.25*

d) $4^1/_2$% *Imprumutul căilor ferate de stat ung. din anul 1889 în argint*

pentru fie-care 100 fl. capital nominal cu . . . . k. 200.—

împreună $4^1/_2$ interese dela 1 Ian. 1902 până 30 Iunie 1902 . k. 4.50

la olaltă *k. 204.50*

e) $4^1/_2$% *Obligații regaliilor ung. de cârciumărit*

pentru fie-care 100 fl. capital nominal cu . . . . k. 200.—

împreună $4^1/_2$ interese dela 1 Ian. 1902 până la 30 Iunie 1902 4.50

la olaltă *k. 204.50*

Din potrivă, se vor socoti *nouele obligații 4% Rentă de stat ung.* care vor servi pentru conversiunea titlurilor sus numĕrate

pentru k. 100 capital nominal cu . , ... k. 96.50

împreună 4% interese dela 1 Dec. 1901 până la 30 Iunie 1902 k. 2.33

la olaltă *k. 98.83*

Suma restantă ce nu se póte achita cu Renta de stat ung. 4%, după valórea cu care se socotesc obligațiile liferate de $4^1/_2$%, respective 5% se va bonifica la localul de schimb în banĭ gata.

4) Obligațiile presentate pentru schimb sunt a-se lifera împreună cu cupónele de interese și anume:

$4^1/_{20}/_0$ obligații ale căilor ferate de stat ung. în aur cu cuponu per 1 August 1902.

5% obligații pentru rĕscumpĕrarea acțiilor călei ferate ung. de ost, cu cuponu pr 1 Iulie 1902.

$4^1/_2$% Imprumuturĭ de priorităţĭ reunite a căilor ferate ung. cu cuponul per 1 Iulie 1902.

$4^1/_2$% obligații a căilor ferate de stat ung. în argint cu cuponul per 1 Iulie 1902.

$4^1/_2$% obligații regalĭ de cărciumărit, cu cuponu per 1 Iulie 1902.

Adeverințele interimale ce se vor elibera pentru obligațiile de renta de stat nouă 4%, vor fi provĕdute cu cuponu per 1 Iunie 1902. Intru cât la presentarea obligațiilor de schimbat ar lipsi cupóne, care nu sunt scadente, valórea acelora va trebui achitată de presentator.

5) Obligațiunĭ trase la sorțĭ și deja scadente nu se admit la schimb, din potrivă obligațiunile trase la sorțĭ și carĭ n'au venit încă la scadență se admit la schimb.

6) Liferarea titurilor anunțate pentru schimb are sĕ se facă séu imediat séu în timp de 4 sĕptĕmânĭ după espirarea terminului de conversiune, întru cât la anunțare sĕ cere o cauțiune în mărimea fixată la locul de anunțare.

7) Despre obligațiile presentate la schimb, presentatorii primesc o adeverință în scris, la înapoiarea căreia, după 15 dile dela data presentării, odată cu suma în banĭ gata, ce li-se va cuveni eventual la achitare, li-se vor libera adeverințele interimale (Interims-Scheine) asupra cuvenitelor obligațiunĭ de renta de stat cu 4%.

8) Intru cât obligațiunile presentate pentru schimb vor fi avênd timbru german, frances, engles séu olandes, la cerere se vor elibera presentatorilor adeverințe interimale cu același timbru.

Asemenea obligațiunĭ vechĭ avênd timbru strĕin sunt de a-se înainta cu notă de anunțare separată.

POSTA REDACȚIUNEI.

Iosefstädterstrasse 34. Numerile cu apelul s'au trimis la timp pe adresa d-vóstră de mai înainte. În cât pentru întârdierea traducerilor, servéscă drept motivare îngrămădirea ocupațiunilor, sfintele sĕrbătorĭ și nesiguranța copiărei. Nu s'ar puté trimite numĕrile originale?

Cura băilor de buruenĭ depurative „Dinșoreanu“ Ploescĭ. Cu acéstă cură ușóră de aplicat și de urmat se póte restabili orĭ-ce, suferind de orĭ-ce bólă, în orĭ-ce timp al anului, fără témă de rĕcélă. La bólele de cancer, tuberculosă, epilepsie, hemoroide, paralisie totală séu parțială, hemiplegie, etc. fac angajamente garantate pentru restabilirea sănĕtății. Cei carĭ se pot acomoda în locuința lor, se pot curarisi singuri acasă, după o instrucție specială bólei cerută de suferind. Consultul prin corespondență fără instrucție e gratuit, asemenea e gratuită și instrucția pentru cei ce vor dovedi, că sunt sĕracĭ fără mijlóce. La casurĭ grave, unde mórtea ar amenința viéța, și medicina nu mai póte da ajutorul dorit, pentru salvarea celui în pericol mĕ póte chema orĭ-cine telegrafic. *Dinșoreanu*, physiolog-hidropat.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov,
se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aicĭ înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arĕtat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Scrierĭ scolare.

Recompensele şi pedepsele în şcóla poporală, studiu pedagogic de *d. Dariu*, cu un adaus, 64 pag. format mare. preţul 60 banĭ, se póte procura dela Tipografia A. Mureşianu, precum şi dela autor şi n di librariĭ.

Cântul în şcóla poporală de *Iuliu Pop*, învĕţător în Năsĕud. Teoria, praxă şi cântărĭ. Este o scriere întocmită pentru cei ce propun cântările. Preţul 60 b. (cu posta 66 b.)

Manual catechetic pentru primii anĭ şcolasticĭ, ca îndreptar pentru catecheţi, învĕţătorĭ şi părinţĭ, prelucrat de *Basiliu Raţiu*, profesor la seminariul din Blaşiu. Preţul 80 b. (cu posta 90 b.)

Gramatica limbei române. pentru şcólele inferióre, prelucrată după sistemul fonetismului modern, de *Ioan Papiu*. Partea I. Etimologia. *Ediţiunea II.* Preţul 50 banĭ.

„Invĕţătură creştinéscă“ séu *Catechismul mare* pentru tinerimea greco-cat *Ediţiunea III.* (1898). Cu binecuvêntarea episcopului de odinióră al Gherlei, Ioan Alexi. Noua ediţiune a apărut cu îmbunĕtăţirĭ şi e tipărită cu ortografia cu semne. Conţine 284 pag., format 8⁰, e legată solid şi costă cor. 1.60 (cu posta cor. 1.80).

„*Carte de cântece* pentru tinerimea şcolară adunate şi aranjate de Ioan *Dariu*“. A apărut numai acum şi conţine: hore, marcurĭ şcolastice şi eroice, elegii, imnurĭ, şântece religióse şi alte multe soiurĭ alese din cele mai frumóse şi de cei mai vestiţĭ poeţĭ ai noştri. Costă 50 b. (plus 10 b. p.)

Legea de pensiune pentru învĕţătorii pop. din Ungaria. Preţul 44 banĭ (+ 5 b. porto.)

Oral general pentru şcóla română cu 6 clase şi cu un singur învĕţător de Georgiu Magyar. Preţul 80 b. (+ 10 b. p.)

Indreptar teoretic şi practic pentru invĕţămêntul intuitiv în folosul elevilor preparandialĭ, a invĕţătorilor şi a altor ómenĭ de şcólă de V. Gr. *Borgovan* prof. de pedagogie. Ediţiunea III. Preţul 2 cor. 40 banĭ (+ 10 b. p.)

Scriptologia, séu modul de a învĕţa cetitul scriind. Indreptariu pentru învĕţatorĭ la tractarea Abecedarului de Basiliu *Petri* prof. preparandial pens. Preţul cor. 2. (+ 10 b. p.)

Curs practic de limba maghiară pentru şcólele popor. rom. întocmit pe basa noului plan ministerial de învĕţ. de Ioan *Dariu* cu concursul mai multor bărbaţĭ de şcólă Partea I. pentru anul I-u şi al II-lea de şcólă. Preţul 32 banĭ (+ 10 b. p.)

Aritmetică pentru şcólele poporale de F. E. Lurtz. Tradusă de un învĕţător după a 9 ediţie germană. Anul I şi II. de şcólă. Numerii 1 10, 10 - 20 şi 20—100. Preţul 40 b. plus 5 b. porto.

Geografia Ungariei şi elemente del geografia generală pentru şcólele poporale de Dr. Nicolau Pop, conrector, profesor şi asesor consistorial, revĕdută şi îndreptată mai ales cu privire la date statistice de Nicolau Piţa profesor la gim. rom. gr. or. din Braşov. Ediţiunea a şéptea (cu charta Ungariei) Preţul 50 b. plus 10 b porto.

Cărţĭ de rugăciunĭ şi predicĭ.

Anghira Mântuirei, cărticică de rugăciunĭ şi de cântărĭ pentru mângăerea sufletéscă *Edit. IV. corectată.* Gherla. Preţul unui es. în păreţĭ tarĭ coloraţĭ 70 banĭ. (+ 10 b. porto.)

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciunĭ şi cântărĭ, întocmită pentru tóte trebuinţele vieţii. *Ediţiunea IV.* Gherla. Conţine peste 343 pag. Legată costă 1 cor. (+ 10 b. porto).

Micul mărgăritar sufletesc, cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ, întocmită mai ales pentru copiiĭ mai mărişorĭ. Legată costă 44 banĭ (+ 5 b. porto).

Carte de rugăciunĭ, cererĭ şi laude întru onórea Preacuratei Fecióre Maria pentru folosul şi mângâiarea sufletelor. Preţul legat 40 banĭ (+ 5 b. porto).

Cuvêntărĭ bisericescĭ scrise de Ioan Papiu Tom. III Preţ. 3 cor. pl. 20 b.

Cuvêntărĭ bisericescĭ de *Ioan Papiu*: tomul I, III şi IV cuprinde cuvêntărĭ bisericescĭ acomodate pentru orĭ-ce timp; şi pentru tóte sĕrbătorile de peste an. Pe lângă predicĭ, se mai află în text câte-o instructivă notiţă istorică privitóre la însemnătatea diferitelor sĕrbătorĭ. Fiă-care tom separat costă 3 cor (pl. 10 b. porto)

Predicĭ pe tóte Duminecile şi sĕrbătorile de peste an, Vol I. de *Em. Elefterescu*, cunoscut atât de bine în cercurile românescĭ din numerósele sale scrierĭ. Are 250 pag. Preţul cor. 3 (+ 20 b por.)

Predicĭ pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de *V. Christe*. Conţine predicĭ dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameşului. Preţul cor. 1.60 (prin postă cor. 1.70.)

Cuvêntărĭ funebrali şi iertaţiunĭ pentru diferite casurĭ de mórte, de Ioan Papiu Preţ. 3 cor. pl. 30 b.

Cuvêntărĭ bisericesci pre serbătorile de preste an scrise de Ioan Papiu. Preţ. 3 cor. pl. 30 b. porto.

Cuvêntărĭ funebrale şi iertăciunĭ pentru diferite casurĭ de mórte, întocmite de *Ioan Papiu*. Conţin vre-o 400 pag. Preţul 3 corone (+ 20 b. porto.)

„*Cuvêntărĭ bisericescĭ de Massillon*“ traduse din originalul francez de *Ioan Genţ* protopop gr.-cat. român al diecesei de Oradea-mare.—Deja la 1898 apăruse în Oradea mare cartea cu titlul de mai sus, care cuprinde 17 predicĭ de ale vestitului orator eclesiastic francez. Predicile sunt împărţite de traducĕtor după *anul bisericesc rĕsăritén*, şi fie-care este pusă la acea Dumineca séu sĕrbătóre, cu a cărei evanghelie se potrivesce predica.—Un volum elegant de peste 400 paginĭ în 8⁰ cu portretul lui Massillon. Traducerea se distinge printr'un limbagiŭ ales. *Preţul 5 corone* (6 Lei 50) plus 30 banĭ porto. Se află de vêndare la Tipografia *A. Mureşianu, Braşov.*

Cursul la bursa din Viena.
Din 1 Maiu n. 1902

Renta ung. de aur 4%	119 95
Renta de coróne ung. 4%	97 80
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	120.65
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	100.65
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	120.65
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.25
Bonurĭ rurale croate-slavone	97.—
Impr. ung. cu premii	204.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	163 40
Renta de argint austr.	101.65
Renta de hârtie austr.	101.50
Renta de aur austr.	120.40
Losurĭ din 1860.	153.—
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	15.97
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	691.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	671.50
Napoleondorĭ	19 06
Mărcĭ imperiale germane	117.22½
London vista	240.20
Paris vista	95 32½
Rente austr. 4% de corone	99.60
Note italiene	93 15

Cursul pieţei Braşov.
Din 2 Maiu n 1902

Bancnota rom.	Cump.	18.98	Vênd.	19.02
Argint român.	„	18.40	„	18.44
Napoleond'orĭ.	„	19.—	„	19.10
Galbenĭ	„	11.30	„	11.40
Ruble R sescĭ	„	126.—	„	127.—
Mărcĭ germane	„	58.50	„	—.—
Lire turcescĭ	„	10.72	„	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	„	101.—

Árlejtési hirdetmény.

A döjtönyei községi közlekedési (viczinális) közut utibizottságának a vármegye alispánja által 1902 evi április hó 25-én kelt 5065 számu rendeletével jováhagyott határozatával a döjtönyei viczinális közut 0·0—3·5 km. közötti I szakaszának kiépitése 15410 korona 46 fill.; a 3·5—7·0 km. közötti II. szakaszának kiépitése 10273 korona 51 fill.; a 7·0—7·774 km. közötti III. szakaszának kiépitése 4616 kor. 20 fill. költség összegek erejéig engedélyeztettek.

A fennt emlitett munkák kivitelének biztositása czéljából az 1902 évi május hó 12-ik napjának d. u. 3 órájára az alulirt főszolgabirói hivatal helyiségében tartandó, zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik. Minden egyes szakaszra külön külön, vagy az összes szakaszokra vonatkozó általános ajánlatok is tehetők.

A versenyezni ohajtók felhivatnak, hogy a fenntebbi munkálatok bármelyikére, vagy az összes munkálatokra vonatkozó ajánlataikat a kitüzött nap órájáig az alulirt főszolgabiróhoz annál is inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlatokhoz az engedélyezett összeg 5%-ának megfelelő bánatpénz készpénzben, elfogadható értékpapirokban, vagy takarékpénztári könyvecskeben csatolandó. A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki müveletek és feltételek az alulirt főszolgabirói hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

Kelt Hosszufalu 1902 április hó 25-én.

Dr. Semsey Aladár s. k.,
főszolgabiró
mint az utibizottság elnöke.

507,1—1.

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, décă fiăcare cutiă este provĕdută cu marca de apĕrare a lui A. Moll şi cu subscrierea sa.

Prin efectul de lecuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăţilor celor mai cerbicóse la stomach şi pântece, în contra cârceilor şi acrelei la stomach, constipaţiunei cronice, suferinţei de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor şi a celor mai diferite bóle femeescĭ a luat acest medicament de casă o rĕspândire, ce cresce mereu de mai multe decenii încóce. — Preţul unei cutii originale sigilate Corone 2.—

Falsificaţiile se vor urmări pe cale judecătorescă.

Franzbranntwein şi sare a lui Moll.

Veritabilŭ numai, décă fiecare sticlă este provedută cu marca de scutire şi cu plumbul lui **A. Moll.**

Franzbranntwein-ul şi sarea este forte bine cunoscută ca un remediu poporal cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de şoldină şi reumatism şi a altor urmări de rĕcélă. Preţul unei sticle originale plumbate, Corone 1.90.

Sapun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii şi dame fabricat după metodul cel mai nou pentru cultivarea raţională a pelei, cu deosebire pentru copii şi adultĭ. Preţul unei bucăţi Cor. —.40 Cincĭ bucăţĭ Corone 1.80. Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provĕdută cu marca de apĕrare A. Moll.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,
c. şi r. furnisor al curţii imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provincia se efectueză dilnic prin rambursă postală.

La deposite sĕ se céră anumit *preparatele provĕdute cu iscălitura şi marca de apĕrare a lui A. MOLL.*

Deposite in Braşov: la d-nii farmaciştĭ Ferd. Jekelius, Victor Roth, Eugen Neustädter şi engros la D. Eremia Nepoţii, Teutsch & Tartler.

Pentru morburĭ de stomac!

Celor ce prin receălă, înbuibare, mâncărĭ greu de mistuit, ferbinţelĭ, prea recĭ, séu viaţă neregulată şi'au tras un morb de stomac şi anume:

Catar de stomac, cârcei, durerĭ, mistuire rea,

se recomandă un mijloc bun de casă, probat de mai multĭ anĭ cu efect bun

Vinul de buruienĭ (Kräuterwein) a lui Huberth Ullrich

Vinul de buruienĭ este preparat din buruienĭ excelente şi vindecătóre cu vin bun, întăresce stomacul şi organismul de mistuire al omului. Vinul de buruienĭ delătură mistuirea rea, şi ajută la formarea de sânge sănătos.

Folosirea vinului de buruienĭ delătură morburile de stomac deja la început De aceea să se folosésă de timpuriu. Simptome ca: durerĭ de cap, râgăială, creţă, slăbiciune, vomare, dispare adese-orĭ după folosirea a câteva sticle de vin de buruienĭ.

Constipaţiă şi urmările ca: neastimpĕr, colică, bătaie de inimă, insomniă, congestiune la ficat, splină, hemoroide, se delătură întrebuinţând vinul de buruenĭ. Asemenea curăţă din stomac materii stricăcióse prin eşirea uşóră la scaun.

Slăbiciunea, paliditatea feţei, anemia, debilitatea provin adese-orĭ din mistuire rea şi din disposiţia bolnăviciósă a ficatului. Persóne carĭ pătimesc de lipsa de apetit, nervositate, durere de cap, insomnie, tângesc cu încetul. Vinul de buruenĭ dă impuls puterii de viaţă, Vinul de buruienĭ excită apetitul, ajută mistuirea şi hrănesce, mişcă prefacerea substanţelor, alină nervii excitaţĭ şi produce vioiciune de viaţă. — Mulţime de scrisorĭ de mulţumire confirmă acestea.

Vin de buruienĭ se capĕtă în sticle à **3 cor.** şi **4 cor.** în farmaciile din: Braşov, Săcele, Cristian, Rĕşnov, Codlea, Ţinţarĭ, Helchiu, Bod, Feldiora, Ilyefalva, Uzon, Magyaros Nagypatak, Zágon, Papolcz, Kovászna, Beresnyó, Sepsi-Szt.-György, Bölön, Nagyajta, Baroth, Miklosvár, N.-Baczon Zsombor, Darocz, Homorod, Kőhalom, Ugra, Kacza, Zsiberk, Lemnek, Báránykut, Boldogváros, Boholcz, Szászt yukos, Bethlen, Sárkány, Almásmező, Zernest, Torcsvár, Vajdarecse, Vila, N.-Sink, Aiud, Panticeu, Kezdivasárhely, Erzsebetváros, Segesvár, Nagyszeben şi în tóte farmaciile din oraşele micĭ şi marĭ din Ardeal şi din ţerile streine. — Farmaciile din Braşov: a d-lor Heinrich G. Obert şi Victor Roth trimite 3 séu mai multe sticle cu preţurile originale în orĭ şi ce localitate din Austro Ungaria.

Sĕ se ferésca de imitaţie.

Cereţi anume **Vin de buruienĭ a lui Hubert Ullrich.**

Vinul de buruienĭ al meu este mijloc secret. E compus din vin malaga 450·0, spirt de vin 100·0, Glicerin 100·0, Vin roşu 210·0, sirop de fragĭ 150·0, sirop de cireşe 320·0, fincen, anason, rădăcina helen, rădăcinĭ americane, rădăcinĭ de enzian, rădăcinĭ calmus aa. 10·0. Aceste părţĭ constitutive se se amestece.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à 10 fil. se vinde la libraria Nic. I. Ciurcu şi la Eremias Nepoţii.